

Ek 1:

ASBEST MALZEMENİN SÖKÜLMESİ SIRASINDA UYULMASI GEREKEN TEKNİK KURALLAR:

- 1) Asbest içeren malzeme aşağıda belirtilen şartlara uygun olarak kaldırılmalıdır.
  - Asbest içeren malzemenin kaldırılacağı alanda izole bir ortam yaratılmalıdır.
  - Asbest malzeme, herhangi bir işlemden önce hafif ıslatılmalıdır.
  - Asbest kırılmadan (mümkün olduğunca), yüksekte yere atılmadan ve olabildiğince sağlam olarak işlem görmelidir.
  - Bu işlem, rüzgarsız bir günde ve insanların etrafta az olduğu saatlerde yapılmalıdır.
  - Asbestli malzeme sağlam ve çifte plastik torbalara kaplanmalıdır.
  - Eğer kırıntılar oluşmuşsa onları da vakumla emmek gerekmektedir.
- 2) Bu işlemi yapacak işçiler;
  - Gözlerine koruyucu malzeme kullanmalı, burunlarına maske, ellerine eldiven ve özel dış giysi giymeleri gerekmektedir.
- 3) Asbestli malzemenin taşınması;
Asbestli malzemeyi taşıyan kamyon, plastik torbalardaki malzemenin üstünü örterek taşıyacaktır.
- 4) Çıkan asbestli malzemenin ve işlemi yapan işçilerin kullandığı tüm giysi ve ekipmanın gömülmesi; Güngör düzenli depolama tesisinde yapılmalıdır. Güngör düzenli depolama alanına malzeme taşınmadan en az 1 hafta önce Çevre Koruma Dairesi aşağıdaki bilgilerle birlikte yazılı olarak bilgilendirilmelidir:
  - Atığın hangi tarihte ve saatte alana getirileceği
  - Atığı getirecek şirketin ismi
  - Atık asbestin türü (çatı malzemesi, izolasyon malzemesi vs)
  - Atık asbestin durumu (ambalajlanmış ve ambalajlanmamış)
  - Atık asbestin kaynağı
  - Atık asbestin miktarı (hacimsel olarak)
- 5) Dairenin onayı gelmeden atık asbest malzeme Güngör düzenli depolama alanına taşınmaz.
- 6) Gömü işlemini üstlenen firmaya eğer gerekli ise, bertaraf ücreti atıkların sahibi tarafından yapılmalıdır.

Ek 2.

GÜNGÖR DÜZENLİ DEPOLAMA TESİSİ ASBEST ATIKLARI KABUL VE BERTARAF PROSEDÜRÜ

- 1- Çevre Koruma Dairesi, Güngör Düzenli Depolama tesisi işletmecisini, atık asbest alana getirilmeden en az 7 gün öncesinde bilgilendirecek ve işletmeci bu atıkları kabul edeceğini Çevre Koruma Dairesine bildirecektir.
- 2- Yapılacak bildirimde:
  - a. Atığın hangi tarihte ve saatte alana getirileceği
  - b. Atığı getirecek şirketin ismi
  - c. Atık asbestin türü (çatı malzemesi, izolasyon malzemesi vs)
  - d. Atık asbestin durumu (ambalajlanmış ve ambalajlanmamış)
  - e. Atık asbestin kaynağı
  - f. Atık asbestin miktarı (hacimsel olarak)
- 3- En iyi uygulamalara göre atık asbestin doğru ve düzgün bir biçimde ambalajlanmalıdır. Ambalaj işlemi aşağıdaki şekilde olmalıdır:
  - a. Atık asbest, uygun ambalaj malzemesi kullanılarak iyice sarılarak ambalajlanacak ve etiketlenecek ve asbest malzemenin dış ortamla temas edilmediğinden emin olunacak,
  - b. Çoğu asbest atıklarda, ambalajlama işlemi çift plastik torbalarla yapıldığında yeterli olmaktadır. Burada önemli olan, iç kısımda kalan plastik torbanın aşırı doldurulmaması ve özellikle atık asbest malzeme nemli olduğu durumlarda rahatlıkla kapatılabilmesidir. Kapatma öncesinde plastik torbaların içerisinde hava kalmamalıdır.
  - c. Mümkün olan durumlarda, büyük ve sert parçalı asbest atıklarda, asbestin kırılmaması ve kesilmemesi gerekmektedir.
- 4- Yukarıdaki ambalajlama işlemi, iyi durumda asbest levhaların ve bir malzemeye bağlı izolasyon amaçlı kullanılan asbest malzemenin olduğu durumlarda ambalajlama işlemi yapılmayabilir. Ambalajlama yapılmamış atık asbest malzemelerde malzeme sulanarak nemlendirilmelidir.
- 5- İşletmecinin yukarıda belirtilen şartlara uyulmadığı durumlarda atık asbest malzemeyi kabul etmeme hakkı bulunmaktadır. İşletmeci kabul etmediği asbest malzeme ile ilgili Çevre Koruma Dairesini bilgilendirecektir.
- 6- İşletmeci, asbest malzemenin gömüleceği alanı önceden hazırlayacak ve depolamayı sulama işlemi ile birlikte gerçekleştirecektir. Bu atık malzeme depolama öncesinde ıslatılacak, ayrıca araç boşaltma sonrasında belirlenmiş alanda ıslatılacaktır.
- 7- Atık asbest malzemenin boşaltma işlemi işletmeci tarafından değil, atığı getiren tarafından işletmecinin talimatlarına uygun olarak yapılacaktır.
- 8- Atık asbest malzeme ayrılan alana yerleştirildikten hemen sonra, ıslatılmış atık asbest en az 25 cm malzeme ile kapatılacaktır. Bu alan sıkıştırılmayacak ve üzerinde gereksiz trafik önlenecektir. İşletme gününün sonunda en az 1 metre örtü malzemesi ile kapatılacaktır. Eğer tek sevkiyat yapılacak şekilde bir program var ise, atık malzeme 2 metre örtü malzeme ile örtülecek ve sıkıştırma yapılabilecektir. Örtü malzemesinin amacı asbest liflerinin dışarıya ulaşmasını önlemektir.
- 9- İşletmeci, atık kabul dökümanlarını ve asbest malzemenin gömüldüğü alanla ilgili bilgileri kayıt altına alacaktır. Tüm atık asbest malzeme, düzenli depolama sahası içerisinde belirlenen asbest alanına kabul edilecektir. Bu alan dışında çalışma yapılamaz.